

**[Time: 2½ Hours]**

**[ Marks: 80]**

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B: 1. Attempt all questions.  
2. Each question carries 20 marks

1. (a) Discuss the social reform movement in Maharashtra.

**OR**

1. (b) Evaluate the samyukta Maharashtra movement.

2. (a) Discuss the regional imbalance with special reference to Vidarbha.

**OR**

2. (b) What is sub-regionalism? Discuss the issue with special reference to Marathwada.

3. (a) Elaborate the functions and powers of the state legislature of Maharashtra.

**OR**

3. (b) Explain the structure, functions and powers of the Mumbai High Court.

4. (a) Explain the causes of dominance of Maratha caste in the politics of Maharashtra. Discuss the latest developments in Dominant Caste politics.

**OR**

4. (b) Discuss the current condition of Dalit politics in Maharashtra.

\*\*\*\*\*

[बोकः २१/२ तास]

[गुणः ८०]

Please check whether you have got the right question paper.

- सूचना: १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.  
२. प्रत्येक प्रश्नाला २० गुण आहेत.

१. (अ) महाराष्ट्रातील सामाजिक सुधारणा चळवळीवर चर्चा करा.

किंवा

१. (ब) संयुक्त महाराष्ट्र चळवळीचे मुल्यमापन करा.

२. (अ) विदर्भाच्या विशेष संदर्भात प्रोदशिक असंतुलनावर चर्चा करा.

किंवा

२. (ब) उपप्रदेशिकवाद म्हणजे काय? मराठवाड्याच्या विशेष संदर्भात या मुद्याची चर्चा करा.

३. (अ) राज्य विधान मंडळाची कार्ये आणि अधिकार विस्तृत करा.

किंवा

३. (ब) मुंबई उच्च न्यायालयाची रचना, कार्ये आणि अधिकार स्पष्ट करा.

४. (अ) महाराष्ट्राच्या राजकारणात मराठा जातीचे प्रभुत्व निर्माण होण्याची कारणे स्पष्ट करा. प्रभुत्वशाली जातीच्या राजकारणातील सद्यकालीन घडामोर्डीची चर्चा करा.

किंवा

४. (ब) महाराष्ट्रातील दलित राजकारणाच्या सध्य स्थितीवर चर्चा करा.

\*\*\*\*\*